

Informe final i conclusions del Taller nº III sobre Semipresencialitat

En el marc de les VII Trobades de Professorat de Ciències de la Salut, ha tingut lloc el Taller sobre presencialitat sota el títol de **“La semipresencialitat: bones pràctiques docents”** i amb la participació d'un total de 25 col·legues. Aquest taller coordinat pel professor Joan Simon (Facultat de Farmàcia) i per Mónica Arenas (CRAI Facultat de Farmàcia) ha comptat, també, com a ponents en la taula rodona, amb les aportacions de les professores Josefina Blasco (Facultat de Biologia), Sílvia Argudo i l'estudiant Ramon Gabara, ambdós de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació.

El treball s'ha dut a terme entorn a 4 grans àmbits amb forta incidència en la docència semipresencial: 1) Conceptualització, 2) Persones (perfil de l'estudiantat i perfil del professorat), 3) Metodologia docent, i 4) Formació. Organitzativament el taller ha tingut un marcat caràcter participatiu a través del debat en petit grup i posterior discussió conjunta amb els companys que tenen expertesa en els diferents àmbit proposats. L'enquesta de satisfacció indica un alt grau de contentació tant per la pròpia mecànica del debat com pel taller globalment. D'aquest debat en destaquem les conclusions més rellevants de cara futures noves implementació d'aquesta modalitat semipresencial en la nostra universitat:

1. La característica que delimita millor el concepte de semipresencialitat, alhora que en permet una clara diferenciació amb la presencialitat amb l'ús intensiu de les tecnologies, és la **metodologia docent**. En cap cas es pot caure en el parany de pensar que són qüestions tecnològiques i d'utilització d'eines i espais virtuals les que donen caràcter a la modalitat semipresencial. És per tant del tot necessari un **disseny metodològic específic** per tal d'aprofitar el potencial de la semipresencialitat. Les pràctiques clíniques, de laboratori i/o de camp són un dels principals impediments alhora de plantejar-se aquesta modalitat.
2. La modalitat semipresencial pot estar especialment **indicada a estudiants ja integrats en el món laboral**. També, però amb menor mesura, pot anar adreçada a perfils d'estudiants repetidors o estudiants amb alt rendiment acadèmic que desitgin una doble titulació. En qualsevol cas es requereix d'aquests estudiants una alta **responsabilitat enfront el seu propi aprenentatge** a més d'una bona gestió del propi temps.
3. El professorat encarregat d'impartir aquesta modalitat no té perquè ser altament tecnòfil pel que fa al domini d'eines informàtiques diverses. Són desitjables, però, **equips docents cohesionats** amb professorat novell i sènior, i sempre amb destacades **habilitats comunicatives** en xarxa.

4. El canvi metodològic imprescindible per a la impartició de docència semipresencial de qualitat, implica, d'entrada, **l'abandonament de les classes magistral purament expositives** enfront les classes de resolució de dubtes i de **reflexió/raonament compartit**. Els **materials** i recursos han de tenir una **alta disponibilitat**. Entre les activitats que s'associen en aquesta modalitat cal destacar els fòrums, els **qüestionaris autoavaluatius** i els wikis, sense defugir, però, d'altres eines i serveis externs al Campusvirtual UB. Aquestes activitats han de tenir un **caràcter més formatiu que exclusivament acreditatiu** i sempre dins un marc **d'avaluació continuada**. La **tutorització i seguiment proper de l'estudiant** d'aquesta modalitat és del tot essencial per evitar el fracàs acadèmic.
5. La formació de professorat és bàsica i **primordial** per començar amb aquesta nova modalitat sobretot si es vol exigir qualitat. Malgrat que s'ha de disposar de suficient formació en **habilitats instrumentals** relacionades amb la tecnologia i la xarxa, no es pot oblidar de la conveniència de disposar de formació també en aspectes didàctics i pedagògics en l'ús d'aquestes eines i, també, en tècniques de gestió del temps i tutorització i seguiment de l'estudiant. Deficiències en aquesta formació pot comportar un alt grau d'improvisació de les activitats a través del Campusvirtual. És fonamental disposar d'un **pla de formació estructurat** per fer més metòdicament la formació al professorat i per garantir l'excel·lència, també, en la modalitat semipresencial.

Dra. Silvia Argudo
Dra. Josefina Blasco
Sr. Ramon Gabara
Sra. Mònica Arenas
Dr. Joan Simon

Barcelona, 31 de gener de 2013